

ปัจจัยที่มีผลต่อธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา

Factors influencing the commercial fishing industry, specifically in the context of purse seine and trawl operations in the provinces of Phuket and Phang-Nga.

นางสาวสุนันท์ แก้วทงนงค์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ประกอบการ 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ และ 3) เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจของโดยกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา จำนวน 146 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานคือ t-test ,F-test และ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เพศชายและเป็นเพศหญิงเท่ากัน จำนวน 73 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 33 - 42 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ 6 - 10 ปี และมีพนักงาน 61 - 70 คน มีการบริหาร(ปัจจัยภายใน) ของผู้ประกอบการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และส่วนปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยด้านการจัดการ มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ประชากรศาสตร์ หลักการบริหาร 4M ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากทางรัฐบาลใช้กฎหมายบริหารจัดการทรัพยากรยั่งยืน เพื่ออาชีพประมง ได้ยั่งยืนเพื่อการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU Fishing) และการบริหารจัดการ ประมงทะเลทั้งระบบของประเทศไทยโดยที่ผ่านมามาภาคการประมงของไทยมีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างมาก เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของทรัพยากรประมง มาตรฐานการทำประมง และ สถานการณ์การค้าสินค้าประมงโลก จึงได้มีการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ทะเลอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การออกใบอนุญาตทำการประมง การกำหนดวันทำการประมง การกำหนดเครื่องมือ พื้นที่การทำประมง เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ น้ำ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพก็เพื่อป้องปรามการฝ่าฝืนกฎหมาย ภายใต้การมี ส่วนร่วมของพี่น้องชาวประมง

นอกจากนี้ การจัดสรรสัตว์น้ำโดยการกำหนดจำนวนวันทำการประมง ยังมีความ สอดคล้องกับศักยภาพการผลิตของสัตว์น้ำในธรรมชาติที่สามารถจับมาใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งตลอด ระยะเวลา 7 ปีที่มีการประเมินค่า MSY พบว่า มีความสอดคล้องกับค่า CPUE หรือค่าอัตราการ จับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยโดยใช้เรือสำรวจของกรมประมงที่เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2558 เท่ากับ 35.17 กก./ชั่วโมง ในปี 2563 เพิ่มขึ้นเป็น 52.55 กก./ชั่วโมง ซึ่ง CPUE เป็นดัชนีบ่งชี้ความอุดม สมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ การเพิ่มขึ้นของอัตราการจับสัตว์น้ำแสดงให้เห็นว่าทรัพยากรสัตว์ น้ำมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ถึงแม้ว่าในช่วงปี 2564 เรือประมงบางส่วนอาจจะได้รับ ผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) จึงออกทำการประมงได้ น้อยลง จึงมีผลจับสัตว์น้ำลดลงไปบ้างเล็กน้อย แต่เมื่อคิดเป็นอัตราการจับต่อการทำการประมง พบว่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นว่ามาตรการแก้ไขปัญหา IUU ทำให้ ทรัพยากรสัตว์น้ำมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และการแก้ไขปัญหา IUU ไม่ได้ส่งผลให้ปริมาณ สัตว์น้ำลดลง

สำหรับการส่งออกสินค้าประมงของไทยในรอบ 10 ปี (2555 – 2564) เฉลี่ย 1.66 ล้าน ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 2.16 แสนล้านบาทต่อปี โดยจากข้อมูลปริมาณการส่งออกหลังปี 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังการแก้ไขปัญหา IUU จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีตัวเลขการส่งออกอยู่ที่ 1.5 – 1.6 ล้านตัน มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 1.95 – 2 แสนล้านบาท ซึ่งมูลค่าการส่งออกที่ เปลี่ยนแปลงไปนั้นเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราและกลไกตลาด (กลุ่ม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรมประมง, 2565)

จากข้อมูลข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อธุรกิจประมงพาณิชย์ ประเภทเรืออวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยภายในของธุรกิจประมงพาณิชย์ และลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจ รวมทั้งต้องการทราบประสบการณ์และปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการบริหารงานของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

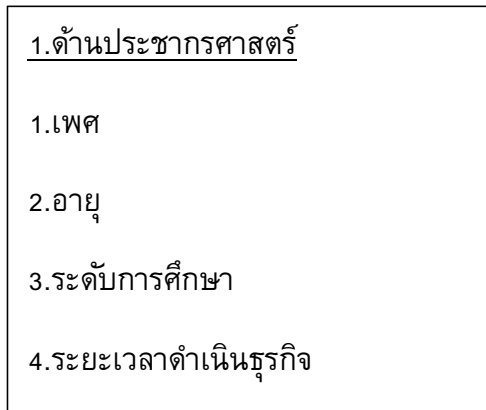
1. เพื่อศึกษาลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา
3. เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา

สมมุติฐานการวิจัย

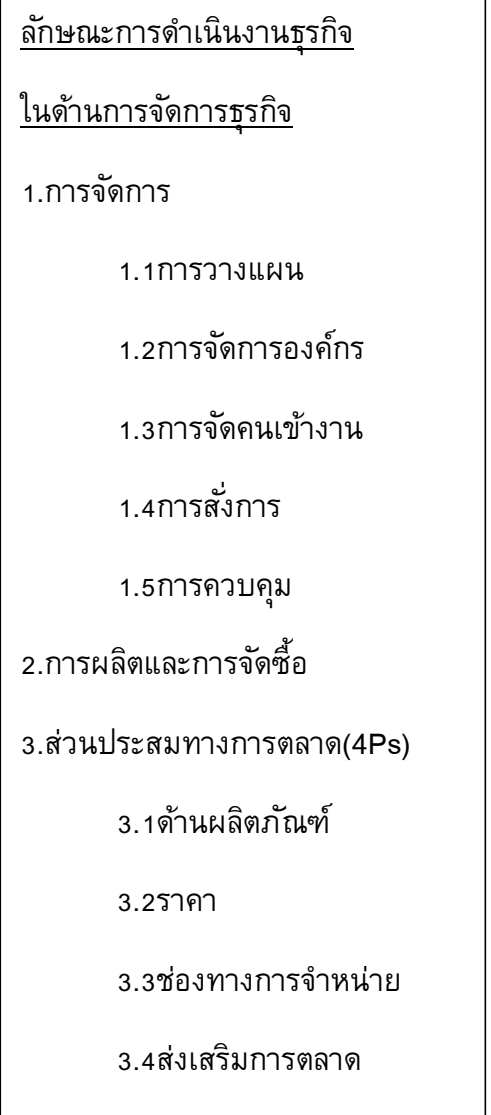
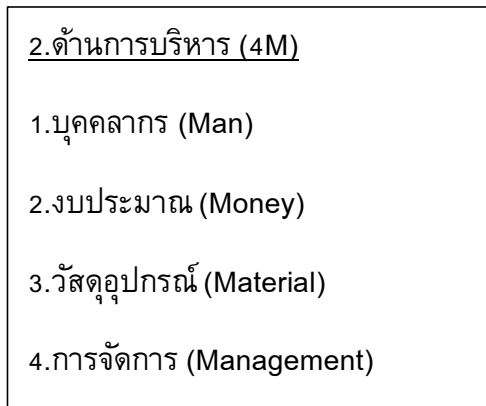
1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ประกอบการมีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา
2. ปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา

กรอบแนวความคิด

ตัวแปรอิสระ 1

ตัวแปรอิสระ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้สืบค้นข้อมูลจากกรมประมงจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา ทำให้ทราบว่าจำนวนประชากรทั้งหมดของประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงาจำนวน 146 คน ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามจะทำการเก็บทั้งหมด 146 ฉบับ เนื่องด้วยกลุ่มตัวอย่างที่มีอย่างจำกัดในกลุ่มอาชีพดังกล่าว โดยการแจกแบบสอบถามทางออนไลน์

โดยใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อตอบข้อสมมติฐานของการวิจัยในเรื่องที่กำลังศึกษา โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังต่อไปนี้ ส่วนที่1 คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถาม 1 ข้อ ส่วนที่2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยลักษณะของประชากรกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ ประกอบด้วยด้านเพศ ด้านอายุด้านระดับการศึกษา ด้านระยะเวลาการประกอบธุรกิจ ด้านจำนวนของพนักงาน ส่วนที่3 ด้านการบริหาร(ปัจจัยภายใน)ของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ประกอบด้วยคำถามในลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยเป็นการให้ระดับความเห็นด้วยทั้งหมด 5 ระดับ ต่อไปนี้ 5=เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4=เห็นด้วย, 3=ไม่มีความเห็น, 2=ไม่เห็นด้วย, 1=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนที่4 ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ ด้านการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา ประกอบด้วยคำถามในลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยเป็นการให้ระดับความเห็นด้วยทั้งหมด 5 ระดับ ต่อไปนี้ 5=เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4=เห็นด้วย, 3=ไม่มีความเห็น, 2=ไม่เห็นด้วย, 1=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรวมเท่ากับ 0.91 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่า การบริหาร(ปัจจัยภายใน)ของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงาได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.758 และลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ ด้านการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงาได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.749 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์ความต่างระหว่างกลุ่ม T-Test และ Anova และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหุ (Regression) ตามลำดับ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและเป็นเพศหญิงจำนวน 73 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่ มีอายุ 33 - 42 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 94คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 มีระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ 6 - 10 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 และมีพนักงาน 61 – 70 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร(ปัจจัยภายใน)ของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงา

การบริหาร(ปัจจัยภายใน) ของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.13$)เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้านได้แก่ ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.44$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการ($\bar{x}=4.14$) ด้านงบประมาณ($\bar{x} =4.12$)และด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.83$) ตามลำดับ

ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x}= 4.44$)เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ พนักงานทุกคนจำเป็นต้องเป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.51$) รองลงมา คือ พนักงานทุกคนจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดีก่อนเริ่มทำงานและการจ่ายค่าแรงของพนักงานถูกพิจารณาจากความสามารถของพนักงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=4.41$) ตามลำดับ

ด้านงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{x}= 4.12$)เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ธุรกิจประเภทประมงพาณิชย์มีการใช้ต้นทุนที่สูงในการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.43$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ เมื่อธุรกิจขาดสภาพคล่องท่านจะนึกถึงแหล่งสถาบันการเงิน (ธนาคาร) เป็นอันดับแรก($\bar{x}=4.12$) และเงินลงทุนในการทำธุรกิจประมงพาณิชย์จำเป็นต้องเป็นเงินที่มาจากการเก็บออมหรือที่เรียกว่าเงินเย็นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.80$) ตามลำดับ

ด้านวัสดุอุปกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{x}= 3.83$)เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ คิดว่าการกำหนดมาตรฐานของอวนที่ใช้ในการทำประมงนั้นเป็นอุปสรรคของการทำประมงมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด($\bar{x}=4.21$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ คิดว่าระบบการติดตามเรือ หรือ VMS ที่กฎหมายกำหนดเป็นสิ่งสำคัญในการทำประมง($\bar{x}=3.93$)คิดวาระบบการแจ้งเข้า-ออก (PIPO) ทำให้การบริหารธุรกิจง่ายขึ้น($\bar{x}=3.82$)และคิดว่าอุปกรณ์เครื่องมือการทำประมง (โซนาร์/ซาร์เตอร์) ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมายกำหนดจำเป็นต้องเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาสูงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.74$) ตามลำดับ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ ด้านการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการ
ธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา

ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ ด้านการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประมง
พาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงาโดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{x}=4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการมี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.42$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการตลาด($\bar{x}=4.13$) และ
ด้านการผลิตและการจัดซื้อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.99$) ตามลำดับ

ด้านการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ คิดว่าการประสานงานระหว่างเจ้าของเรือ ใต้งัง และ
หัวหน้าคนงาน ควรเป็นคำสั่งที่เรียบง่าย เป็นกันเองเพื่อการทำงานที่ราบรื่นมีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด($\bar{x}=4.52$) รองลงมาคิดว่าการจัดทำตารางวันที่และเวลาของการทำประมงมีความสำคัญ($\bar{x}=4.51$)
คิดว่าคำสั่งของใต้งังนั้นเป็นคำสั่งที่เด็ดขาดมาจากเจ้าของเรือ($\bar{x}=4.47$) หัวหน้าคนงาน
(ซีว) จะเป็นผู้แบ่งตำแหน่งหน้าที่ตามความถนัดของบุคคล($\bar{x}=4.42$) และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ
ใต้งัง การวัดผลการทำงานของคนงานในเรือประมงนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนน้ำหนักปลาที่เข้ามา
เทียบท่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=4.15$) ตามลำดับ

ด้านการผลิตและการจัดซื้อโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{x}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ เรือประมงควรทำการประมง (วางอวน) เพียง
แค่ 1-2 ครั้งต่อวันมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด($\bar{x}=4.32$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การสั่งซื้อ
อุปกรณ์/เครื่องมือการทำงาน (เช่น อวน เชือก มาน ทางมะพร้าว) เมื่ออุปกรณ์เกิดความเสียหาย
เท่านั้น($\bar{x}=4.06$) คิดว่าการสั่งซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือการทำงานในแต่ละครั้งควรคำนึงถึงราคาก่อน
คุณภาพ($\bar{x}=3.89$) และจำนวนน้ำหนักของปลาเมื่อผลต่อการขยายเรือประมง (ต่อ/ซื้อ) เรือเพิ่มมี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.69$) ตามลำดับ

ด้านการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{x}=4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ เน้นคุณภาพ(ความสดใหม่) และจำนวนของปลาเป็นอันดับ
แรกเมื่อเรือเข้าเทียบท่าการขายส่งให้แก่โรงงานถือเป็นทางเลือกสุดท้ายสำหรับผู้ประกอบการ
และการแจ้งเรือเข้าให้แก่พ่อค้าแม่ค้าผ่านแอปพลิเคชันไลน์แบบกลุ่มถือเป็นเรื่องสำคัญใน
ปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด($\bar{x}=4.42$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ปลาทุกชนิดจำเป็นต้อง
ขายให้แก่พ่อค้าแม่ค้าและโรงงานที่ซื้อจำนวนมากเท่านั้น($\bar{x}=3.92$) และจำนวนของปลาในแต่ละ
วันถือเป็นปัจจัยหลักในการตีราคาขายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.78$) ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ประกอบการมีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำเนินงานธุรกิจ จำนวนพนักงาน มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยด้านการจัดการ มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ประกอบการมีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำเนินงานธุรกิจ จำนวนพนักงาน มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ณัฐวุฒิ วิเศษ (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี พบว่า อายุของผู้ประกอบการ อายุของกิจการ และจำนวนพนักงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย

ในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนันท์ ไชยศิริ (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยด้านการวางแผนภายในองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานแตกต่างกัน

2. ปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยด้านการจัดการ มีผลต่อลักษณะการดำเนินงานธุรกิจในการจัดการธุรกิจธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟใน

เขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและพังงา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด การจัดการ 4M ของ ดอกจันทร์ คำมีรัตน์, บุญทัน ดอกไธสง และ อิมรอน มะลูลิ้ม (2552) กล่าวถึง การใช้หลักการควบคุมเป็นส่วนสำคัญของการบริหารจึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยที่ต้องควบคุมปริมาณงาน ควบคุมคุณภาพของงาน ควบคุมเวลาการทำงานของพนักงาน และควบคุมค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร และต้องสร้างจิตสำนึกกรีกองค์กรให้เกิดขึ้นกับพนักงานทุกคนรวมทั้งผู้บริหารด้วยกันโดยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาองค์กรให้มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศในด้านการจัดการภายใน ได้แก่การรักษามาตรฐานการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพการสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการผลิตให้กับพนักงานและการบริการลูกค้าที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกันด้วยและสอดคล้องกับงานวิจัยของชลิดา ทิพย์มงคล (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร กรณีศึกษาบริษัท ซุปเปอร์วอเตอร์ จำกัด ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร กรณีศึกษาบริษัท ซุปเปอร์ วอเตอร์ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริหารจัดการ การวางแผนทรัพยากรบุคคล การควบคุม และสอดคล้องกับ รักเกียรติ หงส์ทอง (2564) ได้ศึกษา รูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านและประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการธุรกิจ ด้านการจัดการการผลิต ด้านการจัดการเงินทุน ด้านการจัดการแรงงาน และการจัดการการตลาดมีความสัมพันธ์และมีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจด้านการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงาโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการผลิตและการจัดซื้อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้ประกอบการธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและปั่นไฟในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงาควรให้ความสำคัญกับด้านการผลิตและการจัดซื้อ โดยไม่ควรซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาต่ำแต่ไม่ได้คุณภาพ ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจควรทำการสั่งซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือการทำงานควรคำนึงวัสดุอุปกรณ์ที่คุณภาพ เช่น อวน เชือก เพื่ออายุการใช้งานที่ยาวนาน ทั้งยังสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

2. ภาครัฐควร จัดให้มีการให้คำปรึกษาในด้านปัจจัยในการดำเนิน ธุรกิจต่าง ๆ และมีการฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ ผู้ประกอบการ ธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงาเพื่อเป็นการเสริมสร้างความได้เปรียบ ในการแข่งขัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้น โดยอาจเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุม ธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดอื่น ๆ หรือภาคอื่น ๆ ที่ทำธุรกิจ ประมง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสามารถนำผลจากการวิเคราะห์นำไปปรับใช้กับแผนการ พัฒนางานประมงให้สอดคล้องกับความเป็นไปได้ในธุรกิจประมงพาณิชย์

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกถึงปัจจัยที่มี ผลต่อธุรกิจประมงพาณิชย์ประเภทอวนล้อมจับและบั้งไฟในจังหวัดภูเก็ตและพังงา และนำไปใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). พฤติกรรมผู้บริโภค ฉบับพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนา
ศึกษา.

สุภัจฉรา กาใจ. (2562). แนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานนิเทศภายในของโรงเรียนนา
โบสถ์พิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา.

สุธี ขวัญเงิน. (2559). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

เกรียงไกร ชูบทอง, (2014). ประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตสับปะรดในจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์และเชียงราย. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร.

คำนาย อภิรัชญาสกุล, 2553. หลักการจัดซื้อ. กรุงเทพฯ : บริษัท โฟกัสมีเดีย แอน พับลิชชิง
จำกัด

ปัทมวิษุทธิ์ พุฒวรรณะ, (2559). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ
วิปิ้งครีม. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะ
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี.

ณัฐวุฒิ วิเศษ, (2560). ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. คณะบริหารธุรกิจ.

ณัฐนันท์ ไชยศิริ, (2565). ปัจจัยด้านการวางแผนภายในองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการ
ทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร. (ค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง. คณะบริหารธุรกิจ.

ชลิดา ทิพย์มงคล, (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร
กรณีศึกษา บริษัท ชูเปอร์ วอเตอร์ จำกัด. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. คณะบริหารธุรกิจ.

รักเกียรติ หงษ์ทอง, (2564). รูปแบบการจัดการธุรกิจอาหารทะเลแปรรูปพื้นบ้านและ
ประสิทธิผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบุรี. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์. (2565). กรมประมง...ชี้แจง! การแก้ปัญหา IUU ไทย. สืบค้น
จาก https://www4.fisheries.go.th/dof/news_local/1210/144400